BIBELSK TRO

Nr. 3
Mai 1997

6. årgang

3

Fritt, uavhengig tidsskrift på evangelisk-luthersk grunn

PÅ BIBELENS GRUNN Stiftelse

utgir tidsskriftet Bibelsk Tro.

Formål og grunnlag:

Stiftelsens formål er å fremme bibeltro kristendomsforståelse etter Guds Ord på den evangelisk-lutherske bekjennelsesgrunn. Stiftelsen skal på det grunnlag som er nevnt nedenfor ved litterær virksomhet og på andre tjenlige måter hjelpe til å utbre bibelsk forkynnelse og lære, slik at evangeliet kan nå ut til menneskene og nådegavene få sin naturlige funksjon. Likedan vil en vurdere religiøse og åndelige strømninger, bevegelser, tidsaktuelle tanker, ideologier og tiltak i lys av Skriften.

Grunnlaget for stiftelsens virksomhet er den Hellige Skrift, forstått og brukt i lys av Bibelens eget Kristus-vitnesbyrd og Jesu og apost-lenes skrifisyn, dvs. Skriftens vitnesbyrd om seg selv. Bibelen er Guds Hellige Ord, gitt ved den Hellige Ånds inspirasjon, troverdig og urokkelig, helt igjennom Guds Ord gitt i menneskelig språk.

Bibelens ord - slik det opprinnelig ble gitt - er uten feil og selvmotsigelser i alle sine uttalelser når det forstås i samsvar med dens egne forutsetninger. Skriftens ord må tolkes ved Skriften selv. Bibelen er Guds åpenbaringsord, gitt oss som veiledning til frelse og evig liv. Den er den eneste, sanne og fullt ut tilstrekkelige, klare og absolutte autoritet og norm i alle spørsmål som angår kristen tro, lære og liv.

Den evangelisk-lutherske lære som er nedfelt i Den norske kirkes bekjennelsesskrifter er i samsvar med Skriften og følgelig bekjennelsesgrunnlag for stiftelsens virksomhet. Sentralt i denne lære står overbevisningen om "Skriften alene", "rettferdiggjørelsen ved tro på Kristus alene" og den evangeliske kirkeforståelse som legger vekt på det alminnelige prestedømme og nådegavehusholdningen.

Styret:

Lektor/cand. theol. Olav Hermod Kydland (formann), forkynner/cand. theol. Kristoffer Fjelde (nestformann), bonde Kristian Byberg (sekretær), ingeniør Gordon Landro og avd.leder Olav Stokka.

Varamenn: Adjunkt Gunnar Holth, misjonær/cand. theol. Olav Toft, avd.leder Tor Ydstebø, bonde Leif Jan Krogedal og tømrer Malvin Jekteberg.

Rådet:

Rådgiver/sosialøkonom Dagfinn J. Hansen, misjonær Jan Ove Hegg-dal, bonde/cand. theol. Arvid Joramo, bonde Bjørn Lende, bonde Samuel Norland, misjonær/cand. theol. Guttorm Raen.

Faste medarbeidere i Bibelsk Tro:

Forkynner Kjell Dahlene, lektor/cand. theol. Eivind Gjerde, adjunkt Gunnar Holth, typograf Narve Holmen, adjunkt Reidulf Tværåli, misjonsskolelærer/dr. Norvald Yri.

BIBELSK TRO

Fritt, uavhengig tidsskrift på evangelisk-luthersk grunn

Redaksjon:
Olav Hermod Kydland
Guttorm Raen
Olav Toft

Redaksjons- og ekspedisjonsadr.:
Postboks 264, 4350 Nærbø
Fax 51 43 22 82

Abonnement og gaver:
Kleppveien 894,
4063 Voll
Postgiro: 0825 0578300
Bankgiro: 3290.07.77786
Dansk postgiro:
1199 250-9350

Kasserer: Edvard Jekteberg
Tlf. 51 55 02 48

Utkommer 6 ganger i året.

Årsabonnement:
Norge og Norden kr.100,-
Til andre land kr.125,-
Skoleungdom kr.70,-

Redaksjonen er ansvarlig for alt som kommer fram i lederspalten. Konkrete synspunkter forøvrig står de respektive forfattere ansvarlig for. Red. deler nødvendigvis ikke alle disse, men er ansvarlig for at ikke noe bryter med stiftelsens formål og grunnlag. Unntak fra dette kan være ytringer i klipp- og leserbrevspalten.

Ettertrykk kan skje ved kildeangivelse.

Layout: Torleiv Åreskjold

Trykk: Allservice, Stavanger
Tlf. 51 82 84 86

Innhold

Tillit til leiarane 2
Leiar. *Olav Toft.*

Herre! Vi vil gjerne se Jesus! 3
Andakt. *Arvid Joramo.*

Gazasoldaten som kom heim i mor si gravferd.... 4
Intervju. *Olav Toft.*

Hvorfor etablere kristne grunnskoler i Norge?..... 6
Aktuelt emne. *Lorents Nord-Varhaug.*

Vår tids Saddukeere 9
Aktuelt før - og nå. *Carsten E. Petersen.*

"Kristus, min rättfärdighet" 11
Sang og musikk. *Ole A. Meling.*

"Fra minus til pluss" 15
Kommentar. *Guttorm Raen.*

Nederlag og seier 16
Spørsmålsspalten. *Guttorm Raen.*

Min nåde er deg nok! 17
Trossannhet. *Kjell Dahlene.*

Lov og evangelium i fokynnelsen 18
Søkelys på forkynnelsen. *Reidar Eriksen.*

Profeten Joel og endetiden 21
Bibelforum. *Dag Risdal.* Del 5.

"På Bibelens program"

Må vi alle slik stå sammen
om Guds sannhet" – Be og våk!
Må vi alle innen rammen
av Guds ord, Guds kjernespråk,
være Bibelens herolder.
Og på Bibelens program
skal, tross alt det satan volder,
Kristi rike vokse fram.

(Olav Nergård, fra diktheftet "I Herrens hånd".)

Neste nummer av Bibelsk Tro kommer i august.

Tillit til leiarane

Av: Olav Toft

"Der nåla går føre, følgjer tråden etter", heiter eit afrikansk ordtak. Og ordtaka vert, som kjent, laga ut frå røynsle og handlingsmønster i samfunnet. Afrikanaren hadde tidleg funne ut at der leiaren gjekk føre, følgde folket etter.

"... der leiaren gjekk føre, følgde folket etter."

Så kan ein spørja: Er dette ei verdsomspennande røynsle, eller er det berre for afrikanaren? Svaret må verta at sanninga i dette ordtaket truleg høver på alle folk over heile jorda. For det ser ut til at dei følgjer leiarane sine innanfor både det verdslege og det åndelege regimentet.

Ser ein litt nærare på korleis dette tek seg ut innanfor det åndelege regimentet, finn ein at dei fleste leiarane innan dei ymse kategoriar i landet vårt enno nyt bra tillit. Det er godt så lenge me har leiarar av det rette slaget. Og med det meiner ein dei som tek Guds ord og dei bibelske ordningane på alvor. For i følgje Bibelen, skal leiarane vera føredøme for alt Guds folk i tru og lydnad. Det er ei velsigning for folk og land når ein har leiarar som spør etter dei gamle stigane, og vil føra folket inn på dei. Då kan det ikkje anna enn å gå godt; for då ber det mot det rette målet som Gud har sett for sitt folk der oppe i himmelen.

"Leiarar som ikkje er av rette slaget kan lett koma til å misbruka si tillit."

Leiarar som ikkje er av rette slaget, kan lett koma til å misbruka si tillit. Allereie apostlane var merksame på denne faren. Ein finn sterke ord om dette mellom anna i Ap.gj. 20, 28flg, der apostelen Paulus legg dei eldste i Efesus sterkt på hjarta om å ta vare på seg sjølve og heile den hjord som den Heilage Ande hadde sett dei til tilsyns- menn i, så dei skulle gjeta Guds kyrkjelyd, som han hadde vunne med sitt blod. For han visste at etter hans bortgang, ville det koma inn iblant dei grådige ulvar som ikkje kom til å spara flokken. Også mellom dei sjølve skulle det stå fram menn som for med rang lære for å lokka læresveinane etter seg. Han bad dei difor om å vaka og koma i hug at han i tre år, natt og dag, ikkje hadde halde opp å telja for kvar einaste ein med tårer. Og i 2 Pet 2, 1 får me sterk påminning om å vera vakne for leiarar som fer vilt og fører vilt. Bibelen viser såleis at ein ikkje blindt skal lita på kva som helst leiar. Og då vert eit anna spørsmål aktuelt, og det er:

Korleis vita at leiaren er å lita på?

Den leiar er å lita på som følgjer den bibelske lære, slik me har fått den overlevert i den Heilage Skrifta. Det nyttar ikkje å kunna døma om ein leiar er god eller dårleg for folk som ikkje har skikkeleg kjennskap til Skrifta. Når folk følgjer leiarar som fer vilt, viser det berre eit av to: anten at dei sjølve er late og vil ikkje gjera seg umak med å finne ut kva Guds ord seier, eller dei lit så heilt på leiaren sin at dei følgjer han blindt. I begge tilfelle vitnar det om liten kjennskap til Guds ord.

"Tida er for lengst inne til å vera vaken og granska skriftene..."

Tida er for lengst inne til å vera vaken og granska skriftene slik som dei gjorde det i Berøa. Dei gjekk heim att etter møtet og såg etter om det føreheldt seg så som talaren hadde sagt. Fyrst då var dei kompetente til å avgjera om det hadde seg så som det vart sagt dei. Verkeleg tillit burde berre den leiaren få som i truskap talar som Guds ord, og sjølv lever etter det. Det er nemleg ikkje gagnleg blindt å lita på leiarane. ●

Herre! Vi vil gjerne se Jesus!

Av: Arvid Joramo

Joh.12,20-33.

Disse grekerne som var kommet til Jerusalem for å se Jesus, var kanskje proselytter som var kommet for å tilbe. Det sies ikke noe om grunnen til at de ønsket å se Jesus. Intet tyder på at de så Ham som verdens Frelser. Men de var i hvert fall tiltrukket av Ham.

Vi stusser kanskje litt ved Jesu svar på disse grekernes bønn om å få se Ham. Han begynner å tale om hvetekornet som må dø, om å hate sitt liv i denne verden og om å tjene Jesus. Jesus var klar over grekernes motiver for å søke Ham, om det var nysgjerrighet eller sensasjonstrang eller noe annet.

Men det er stort når noen vil se Jesus. Man skulle ønske at folk i flokkevis ville søke Jesus. Men vi får lovprise Gud for hver enkelt synder som vender seg til Jesus.

La oss gå tilbake til Jesu svar. Hvorfor svarte Han slik ? For det første er det å si at Jesus svarer slik som Han ser er til det beste for oss. Han vil lære oss at Hans svar er ikke avhengig av våre ønsker og begjær.

Overfor grekerne ga ikke Jesus først og fremst næring til noen opplevelsestrang eller sensasjonstrang. Som svar på grekernes bønn fører Han dem inn i den største av alle hemmeligheter – gudsfryktens hemmelighet (1.Tim.3,16) . Han begynner å tale om sin soningsdød. Det var dette disse grekerne trengte. Og det var dette Jesus først og fremst ville vise, nemlig at Han skulle dø også for deres synder. Hvilken Jesus de ventet å få se, vet vi ikke. Men Jesus ønsket i hvert fall at de skulle få se Ham som den stedfortredende Forsoneren. Dette skjønte de kanskje ikke da. Men det kan hende at de senere innså og trodde at Jesu død var nødvendig til frelse for mennesker og opprettelse og vekst av Guds menighet.

"Timen er kommet, da Menneskesønnen skal bli herliggjort!" For grekerne kunne ordet "herliggjørelse" ha antydet opprettelse av Kongedømmet. Men Jesus mente "timen" for Hans lidelse. Jesus erklærte denne time til å være en skjebnetime. Striden var igang. Denne verdens fyrste var iferd med å bli kastet ut. Det skulle skje ved opphøyelsen av Jesus – en totalt uventet måte.

Jesus ville vise grekerne, likesom Han også vil vise oss at " i dette er kjærligheten, ikke at vi har elsket Gud, men at Han har elsket oss og sendt sin Sønn til soning for våre synder " (1.Joh.4,10).

På dette grunnlag var det grekerne skulle få se Jesus, ikke bare med sine legemlige øyne, men de skulle få se Jesus og leve til evig tid.

I teksten vil Jesus også lære oss at en frukt av Hans soningsdød på korset er misjonen: "Når jeg blir opphøyet fra jorden, skal jeg dra alle til meg." Og du som gjerne vil se Jesus og komme til Ham, du blir satt inn i forlikelsens tjeneste, der du skal få forkynne budskapet om Ham som døde for all verdens synder og som seiret over maktene og myndighetene og vant en evig seier.

Dette evangelium skal vi få være med å bringe ut i all verden. Og når dette evangelium om Riket er brakt ut til alle folkeslag, da skal enden komme. Da kommer Jesus tilbake for å hente sine hjem, og da skal vi få se Ham som Han er.

AMEN! ●

> ***Nå er min sjel forferdet! Og hva skal jeg si? Far frels meg fra denne time! Men nei, derfor er jeg jo kommet til denne time. Far, herliggjør ditt navn! Da kom det en røst fra himmelen: Jeg har herliggjort det, jeg skal igjen herliggjøre det!***
>
> *(Joh. 12,27-28)*

Gazasoldaten som kom heim i mor si gravferd

Olav Toft i samtale med Jan Andreas Holgersen

Gravplata tala

Det var utanfor kyrkja på Kvitsøy at eg møtte han, før vi skulle gå inn til gudstenesta. Vi hadde god tid, og han spurde om eg ikkje ville sjå ein inskripsjon på ei gammal gravplate. Eg vart med han, og då vi stod og såg på denne gravplata, fortalde han at det var desse orda som førte til han til Jesus.

Sveiseinspektør Jan Andreas Holgersen er fødd i 1943 på Kvitsøy, der faren, Henrik, var notbas og fartøyeigar, og Jan var den fjerde i ein syskenflokk på fem. Han fekk vekse opp i ein truande heim, der mora var ein heilhjarta og varm kristen.

Tjue år gammal, gjekk vegen til Rekruttskulen Jørstadmoen ved Lillehammer, og sidan i Brigaden i Sør Noreg på Sessvollmoen i Hærens Samband. Der på Sessvollmoen miste han to av sine soldatkameratar ved ei bilulukke. Dette gjorde eit sterkt inntrykk på han. Ein av desse to var Espen Hamsund, soneson til diktaren Knut Hamsund.

Mot slutten av militærtenesta, våren 1964, kom det spørsmål om å gjera teneste som FN-soldat i Gaza. Denne tenesta lokka han, og han søkte på tenesta. Dette skreiv han så heim om. Og i svarbrevet frå mora, datert 9-2-64, skreiv ho m.a. følgjande: «Jan, jeg er så overgitt av deg som vil til Gaza. Det blir fælt. Jeg får nesten ikke sove. Men du får bestemme det selv. Jeg får legge deg i Guds hender, så går alt vel. Så har han ansvaret for deg. Håper du gir deg over til Jesus, Jan, så er du trygg. Masse kjærlig hilsen fra mor og far.»

Til Gaza

Før Jan reiste ned til tenesta i Gaza, på grensa mellom Egypt og Israel, fekk han permisjon, og var heime nokre dagar. Den siste morgonen heime, før rutebåten skulle gå frå Kvitsøy til Stavanger, kom mor og gav han det Nytestamentet han fekk av Kvitsøy kyrkjelyd på konfirmasjonsdagen hans. Dette tok han imot og la på botnen i reiseveska si.

Tenesta i Gaza gjekk sin gang. På fritida var dei mykje nede ved stranda, bada i Middelhavet og hadde det greit. Jan var også på permtur til Kairo. Såg pyramidane og mykje anna – reine eventyret!

Medan dei var der nede, la han merke til at dei fleste andre soldatkameratane kjøpte gullkors som dei hadde rundt halsen. På gudstenesta som feltpresten hadde, og elles under prestens time, møtte alle opp. Slik var det ikkje på Sessvollmoen heime i Noreg. Der møtte berre nokre få til desse timane. – Og då han var der nede på grensa til Israel, var det som steinane «snakka» til han. Alt som han hadde lært

I 1988 vart Alfred Nobels fredspris tildelt FNs fredsbevarande styrkar - ei utmerking til samtlige som hadde gjort ei innsats under FN-flagget. Jan A. Holgersen óg.

som gut på skulen og elles, kom klårt fram i minnet. Ja, det var som steinane tala.

Mor er død

Tenesta gjekk sin gang. Men brått, ved middagsbordet, vart det lagt eit telegram framfor han på bordet. Der stod det på engelsk: «Mor død, vert gravlagd torsdag, far».

Jan var heilt still. Ein av kameratane såg dette og las telegrammet. Han spurde og undrast på om han skjøna det som stod skrive. Det hadde han gjort, men telegrammet hadde slått han heilt ut. Det vart ringt etter feltpresten, og Jan gjekk på brakka og venta på han der.

Presten kom, helste på han og gjekk vidare bort til romkameraten, som låg på magen i senga si med hovudet på begge hendene sine. Presten tok han på skuldra. Då guten fekk sjå presten, for han opp og ut som eit lyn. Jan fekk sagt: «Det er meg du skal snakka med». – «Du tek det så roleg» ,sa presten. «Kva skal eg gjera?», svarte Jan. Presten spurde så om han hadde ein Bibel eller eit Nytestamente, sidan han kom rett frå badestranda, og ikkje hadde Bibelen med seg. Då kom Jan på at han hadde Nytestamentet som mor gav han den morgonen han reiste frå Kvitsøy. Feltpresten vart glad, og spurde om mor var ein kristen. Det gledde han at Jan kunne stadfesta det, og sa at det då var lettare å snakka med han om døden.

Heimreis

Det vart så ordna med heimreis. Og allereie onsdagskveld før gravferda, var han heime. – Mor låg i kista i bestestova. Det vart spurt om Jan ville sjå mora si. Men nei; han ville heller minnast henne som levande. – I ettertid har det vist seg at det minnet som han har av mor si, er ikkje minst dette då ho kom med Nytestamentet i avskjedsstunda før Gazareisa.

Gravplata

Etter gravferda vart det halda minnemøte på bedehuset, slik skikken er på Kvitsøy. Den siste som hadde ordet på dette møtet var mora si veninne, Borghild Knutsen, som også var faren si kusine. Ho fortalde at kvar gong desse to veninnene var på kyrkjegarden saman, så ville mor alltid gå på nordsida av Kvitsøy kyrkje for å sjå på ei mykje gammal grav over ei kvinne, fødd i 1793 og døydde i 1860-åra. Denne grava var tatt vare på. Loket var av jarn, og på det stod det skrive: «HUN LEVED FOR AT DØ, OG DØDE FOT AT LEVE».

Då Borghild Knutsen fortalde dette, då såg Jan A. Holgersen at dersom han ville leva etter døden, då måtte han ha Jesus.

Etter at han hadde reist seg og takka alle som hadde tatt del i mor si gravferd, då sa han at også han ville ta imot Jesus og verta ein kristen.

Dei kristne, som var til stades på minnemøtet, fall då på kne der i bedehuset i bøn til Gud, og Jan vart etter dette godt mottatt i det kristne venesamfunnet.

Jan A. Holgersen er gift med Torny f. Kjellingland. Dei har ei dotter, som for tida går på Kvitsund gymnas.

Han er ein aktiv kristen og trufast misjonsven, som har sin plass i Misjonssambandet si byforsamling i Stavanger, der han m.a. er varamann i styret. Men han tek gjerne på seg oppgåver der det trengst ei hjelpande hand i kristen samanheng..

Nærkontakt med Gud

På spørsmålet kva råd han vil gje til truande menneske som er lite engasjerte i kristent arbeid, svarar han: «Dei som av ulike årsaker ikkje kan vera med i utadretta synleg arbeid, tykkjer eg kan ha ei svært viktig oppgåve i bøn, og bør sjå stort på det. Det er då ein nåde og ei velsigning å få vera med der det legg seg til rettes. Det er viktig å finne sin plass i det kristne arbeidet – også som ein bevarande faktor på himmelvegen.

Men det aller viktigste er at vi tar til oss Guds ord, slik at Bibelen kan få høve til å prega oss i tankar, ord og gjerningar, så vi LEVER som kristne der vi er – og også har noko å bringa vidare.

Det er nærkontakten med Gud som verkar til at vi ser dei gjerningane som Gud har lagt ferdige, så vi skal vandra i dei. Og eg trur at dei som har fått ei nådegåve, ser dei oppgåvene som Gud vil ein skal gå inn i, seier Jan Holgersen. ●

AKTUELT EMNE

Hvorfor etablere kristne grunnskoler i Norge?

Av: Lorents Nord-Varhaug

Denne artikkelen handler om en konkret sak som må være en nød både for kristne foreldre og for alle troende som er opptatt av den åndelige utvikling i landet vårt. For det at barna ikke skal føres vill, men vises veien til det evige liv, er noe som Bibelen understreker sterkt. I Det nye testamente kan vi tenke på steder som Matt 18,1-7; Mark 10,13-16; 1 Tim 3,4.12.

I Salme 78,3-7 er dette summert opp slik:

"Det vi har hørt og vet, det våre fedre har fortalt oss, det vil vi ikke skjule for deres barn. For den kommende slekt vil vi kunngjøre Herrens pris og hans styrke og de undergjerninger som han har gjort. Han har reist et vitnesbyrd i Jakob og satt en lov i Israel, som han bød våre fedre å kunngjøre for sine barn, for at den kommende slekt, de barn som skulle bli født, skulle lære å kjenne dem, så de igjen kunne stå fram og fortelle dem for sine barn. Slik skulle de sette sitt håp til Gud og ikke glemme Guds gjerninger, men holde hans bud. "

Foreldreretten

Det er foreldrene som har rett til å oppdra og undervise sine barn i henhold til religiøs eller filosofisk overbevisning. Det er ikke statens ansvar og oppgave.

«Ingen skal nektes retten til utdannelse. Når staten utøver funksjoner som den påtar seg på oppdragelsens område, skal den respektere foreldrenes rett til å sørge for slik oppdragelse og undervisning i samsvar med deres egen religiøse oppfatning og livsanskuelse.» Den europeiske menneskrettskonvensjon nr. 1, art. 2.

Vi som foreldre må løfte frem foreldreretten og se på hva som virkelig skjer i den offentlige skole. Hvilken undervisning får våre barn? Er dette i samsvar med vår overbevisning. Hvis ikke må vi løfte frem alternativer. Vi må ikke "la det skure mentaliteten" få overhånd og tro at alt er vel.

Et kort tilbakeblikk

Professor Edvard Bull, Arbeiderpartiets nestformann i midten av 20 årene sa følgende:

«Vi skal gjøre skolen verdslig, likesom sykepleien og begravelsen og ekteskapet og fødselsregistrering. Vi skal slåss uforsonlig med den bestående offisielle lutherdom som med andre fordummende sekter. Vi skal ha en pågående og hensynsløs kirkepolitikk, fordi vi mener at religion i og for seg er en privatsak.»

Gjennom hele dette århundre har vi hatt en skolestruktur som har siktet mot en ideologisk ensretting av hele vår nasjon. Arbeiderpartiet satte allerede i 1918 på programmet at kristendomsundervisningen skulle ut av skolen. Da reiste kristenfolket seg til kamp, og Arbeiderpartiet valgte en annen taktikk, nemlig toleransens og fornuftens taktikk ved selvrealisering, åpenhet og solidaritet som de store parolene. De har i stor grad manipulert kristenfolket, og nå er det nesten ingen som roper et varsko over utviklingen i den offentlige skolen. Allerede i 1939 utvidet en lærestoffet slik at faget kristendom ble mer åpent og inkluderende. I 1969 slo Stortinget fast at faget ikke skulle fungere som kirkens dåpsopplæring. I fagplanene M74 og M87 ble det lagt ytterligere vekt på etiske spørsmål, og slektskapet mellom kristen og humanistisk etikk ble understreket. Foreldrene hadde frihet til å ta ut elevene til livssynskunnskap for dem som ikke ønsket kristendomsopplæring. I oktober 1995 vedtok Stortingetet et nytt fag som ble kalt "kristendomskunnskap med religions- og livssynsorientering". I hele denne perioden ser vi hvordan kristendomsfaget har blitt svekket uten nevneverdig motstand fra lek og lærd av vårt kristenfolk. Det ser ut som en dyp søvn har inntatt oss på dette område.

Lov om grunnskolen, §1

«Grunnskolen skal i forståing og samarbeid med heimen hjelpe til med å gje elevane ei kristen og moralsk oppseding, utvikle deira evner, åndeleg og kroppsleg, og gje dei god allmennkunnskap så dei kan bli gagnlege og

sjølvstendige menneske i heim og samfunn.»

Denne loven er under revidering for at den skal tilpasses de nye prinsipper som vår folkeskole skal bygges på fra og med 1997.

Vi skal se nærmere på at fagplanene for 1997 er stikk i strid med "gamle" §1.

Hvilke prinsipper og verdier skal grunnskolen bygges på?

«Oppfostringen skal baseres på grunnleggende kristne og humanistiske verdier, og bære videre og bygge ut kulturarven, slik at den gir perspektiv og retning for fremtiden.»

Det innebærer at humanistiske og kristne verdier blir sett på som likeverdige og skal være retningsgivende for fremtiden. De kristne verdiene er moralske og etiske prinsipper som ikke bryter med Arbeiderpartiets program, og som ut fra en tolkning kan kombineres med humanistiske verdier.

«Opplæringen må altså klarlegge og begrunne etiske prinsipper og regler. Disse kan anskueliggjøres med utgangspunkt i Bibelen, men også ved eksmpler fra andre religioner, fra historie, fortellinger og biorgrafier, fra sagn, lignelser, myter og fabler.»

Etiske prinsipper og regler kan ha sitt utgangspunkt fra Bibelen, men like mye fra andre kilder og religioner. Bibelens ord og bokstav blir ikke satt i sentrum. Der de har funnet at kristne verdier samsvarer med humanistiske verdier og verdier fra andre religioner som skaper toleranse, kan vi beholde de kristne verdiene, men ikke uten. Menneskets tanker og ideer gjennom en bestemt ideologi som ikke samsvarer med Bibelen skal være retningsgivende, nemlig at alt er like sant og godt. Det eneste som ikke godtas er at noe er sannheten.

Det nye kristendomsfaget

«Opplæringen i faget kristendomskunnskap med religions - og livssynsorientering skal gi elevene grundig innsikt i kristendom og hva kristen livstolkning innebærer, og god kunnskap om andre verdensreligioner og livssyn. Sentrale kunnskapsområder er derfor de klassiske bibelfortelingene og annet stoff fra Bibelen, hovedlinjer og hovedpersoner i kristendommens historie og grunntrekk i kristen tro og etikk. Opplæringen omfatter videre hovedtrekk i andre levende religoner og livstolkninger og noen sentrale spørsmål i filosofiske og allmennetiske oppfatninger av mennesket. De samme pedagogiske prinsipper skal legges til grunn for arbeidet med kristendommen og andre religioner og livssyn. Faget skal være åpen og bidra til innsikt, respekt og dialog på tvers av tros- og livssynsgrenser og fremme forståelse og toleranse i religiøse og moralske spørsmål. Det skal ikke være en arena for forkynnelse. Faget skal gi kunnskap om, ikke opplæring til, en bestemt tro. Faget har derfor flere funksjoner i grunnskolen: å formidle tradisjon, å ivareta identitet og å bygge broer som gir innsikt og fremmer samtale.»

Hva innebærer dette?

A) Kristendomsundervisningen konsentrerer seg om de klassiske BIBELFORTELLINGENE som historier, uten å kunne ta frem lov og evangelium, synd og nåde som hovedpilarene i kristendommen. Så snart vi kommer inn på kjernen i kristendommen, nemlig at vi reddes fra Guds vrede ved Jesus Kristus, han betalte for alle våre synder på Golgata. Da er vi forkynnende. Hovedvekten blir lagt på de dramatiske historiene i Bibelen som spennende lesning.

En far i Israel underviser unge om Guds gjerninger i gamle dager (Salme 44,2).

B) Kristendommen blir sett på som en religion på lik linje med de andre, og andre religioner blir kalt for levende. Det er like rett å be til Allah som til Jesus Kristus.

C) Lærerne skal benytte samme pedagogiske prinsipper ved undervisning i alle religioner. Det innebærer at alt er like sant. Barna blir forvirret, og kan får store problem og konflikter fordi skolen ikke tar hensyn til de kristne foreldrene som ønsker at barna skal blir undervist i henhold til kristen tro og lære. Vi kan se for oss mange konfliktsituasjoner mellom elever og lærere. Elevene som vil være bekjennende kristne må i mye større grad gå i rette med lærerne i undervisningen , og de kan i verste fall bli "hjernevasket" og miste den enfoldige tro på Kristus.

D) Faget skal formidle tradisjon. Kristendom blir sett på som tradisjon, hvor noe er godt å ta vare på som en kulturarv og som en forklaring på hvorfor noen har handlet slik som de har gjort.

E) Bygge broer mellom religionene hvor man skal forsøke å finne likhetstrekk mellom disse ut fra at alle religioner gir svar på menneskets dypeste spørsmål.

Undervisningen på småskoletrinnet

Man har som utgangspunkt at elevene fascineres av dramatiske historier, og det blir en hovedoppgave å fortelle de dramatiske historiene i Bibelen med innlevelse. Samtidig blir tekster fra andre religioner som det skal undervises i kalt for Hellige skrifter.

Det er viktig å merke seg at man skal ha samme pedagogiske plattform ved undervisningen innenfor alle religionene, og at alle religionene blir kalt for Hellige, så skal disse ubefestede sjelene undervises i følgende:

ISLAM: Fortelling om Muhammeds liv, åpenbaring av Koranen, flukten fra Mekka til Medina, om Kaba og den svarte stein. Bønnen som ritual, renselse, en sentral bønn skal undervises i. Høytider, ramadan, offerfesten, faste samt en eller flere islamske sanger.

HINDUISMEN: Fortellingen om Ganesha og Kali (Gudinnen), Rama, Sita og Hanuman.

BUDDHISMEN: Buddhas liv, de ti gode handlemåter og de fem leveregler, buddhistisk historie, Buddhas første disipler.

LIVSSYNSHUMANISME: Esops fabler og Sokrates

GRESK MYTOLOGI: Herakles og Jason, det gylne skinn, Trojas fall og trehesten. Ikaros og labyrinten på Kreta.

Dette er undervisning som skal foregå for våre kjære barn i vårt "kristne" Norge fra de er 6 år. Hvilke muligheter har våre barn til å bli bevart i et slikt kaos?

Jeg kan ikke se en annen mulighet enn at vi må få lærerkrefter som må gå på tvers av mønsterplan med fare for sin egen stilling. Dersom vi ikke får slike lærerkrefter, vil vi få store problem.

Du kristne far og mor, vet du hva som skjer i den offentlige skolen? Gjør du noe med det?

Tiden er inne til å starte kristne grunnskoler i bygd og by. Vi kommer til å forgå som nasjon, og vi blir et hedensk folk i løpet av kort tid. Reis deg du kristne mann og kvinne. Det er evigheten det gjelder. Hvordan skal våre barn på 6 år kunne skille mellom rett og galt når ikke lærerne har lov til å si at noe er sannheten.

Undervisningen i 5. klasse

En videreføring med mer inngående kjennskap til alle religioner, hvor man går mer i dybden og konsentrerer seg om en religion.

ISLAM: Gudssyn, ordet "hellig", menneskesyn, syn på kjønnene. Koranen, den oppbygning og eksempler på dens innhold, koranresitasjon. Hovedtrekk i troslæren, etikk, profeten som etisk ideal, de troendes plikter. Islamsk musikk og en eller flere sentrale sanger fra denne religion skal gjennomgås.

*

Du kristne mann og kvinne, vil du at dine barn skal komme hjem og synge sanger om Muhammed når du har lært Kristus å kjenne som den eneste veg til salighet? Dersom du skal ha barn i den offentlige skolen fra høsten 1997 kan du oppleve det.

Tiden er inne til å gjøre alt vi kan for at våre barn ikke skal få denne undervisningen som vårt storting har vedtatt.

Undervisningen i 7. klasse

HINDUISME: Fortellingsstoff fra religionenes skrifter med fokus på Krishna og guder i hinduismen. Skriftene blir kalt for hellige i lærerverket i grunnskolen i

Vår tids Saddukeere

Av: Carsten Elmelund Petersen

I våre sammenhenger advares vi ofte mot fariseismen. Det er både godt og riktig. Fariseismens surdeig skal vi ta oss i vare for, slik at vi ikke bedras i gjerningsrettferdighet og hykleri.

Jesus ble konfrontert med fariseerne, men også med sadukeerne. Begge disse grupper hadde noen lærepunkter som kolliderte med Jesu forkynnelse. Jesu egen konfrontasjon med fariseerne lar oss ane at det er lite håp for disse. Bare noen få av de omvendte seg til Jesus. Paulus er en av de lykkelige få. Det er imidlertid tankevekkende at vi ikke kjenner noe bibelsk eksempel på en saddukeer som ble omvendt.

Jesus advarer dem som tilhører han, mot fariseernes surdeig (Matt 3,7ff og 16,1-12).

- Men hva er det spesielle med sadukeerne og deres lære?

- Hvordan tar vi oss i vare for saddukeernes surdeig?

Fariseerne og sadukeerne var på enkelte punkter læremessig uenige. Det utnyttet Paulus i det jødiske råd (Apg 23,6-10). Men overfor Jesus kunne fariseerne og sadukeerne godt stå skulder ved skulder. Begge grupper var havnet i vranglære, og dette gjennomskuet Jesus og advarte mot.

- Det karakteristiske ved saddukeernes lære var at de fornektet oppstandelsen (Matt 22,23 og Apg 4,1-2), og at der finnes engler og ånder (Apg 23,8). Å fornekte oppstandelsen, engler og ånder fører naturligvis til en oppfattelse av virkeligheten hvor man kun vil anerkjenne det som kan gripes med forstanden. Alt det som kun kan gripes i tro, avskjærer man seg fra. I stedet kommer det som kan måles, veies og iakttas med sansene i fokus, og det egentlige ved livet blir de kulturelle og politiske anliggender.

Jeg vil påstå at vi som kristne alltid står i fare for å bli preget av saddukeismen. Men jeg vil også påstå at saddukeismen er en av de vesentligste farer vi møter i vår folkekirkelige situasjon i dag. Problemet

---

Norge 1997. Hovedbegreper som karma, reinkarnasjon og livsstadier.

BUDDHISME: Buddhistiske grunnbegreper som oppvåkning, gjenfødsel, karma, livshjulet og nirvana, alle tings gjensidige avhengighet. Buddhismens vei, etikk, meditasjon og innsikt.

Jeg går ikke nærmere inn på læreplanen i ungdomssteget, men vil understreke at da skal undervisningsformen bli mer argumenterende, og skal i større grad sammenligne trekk ved religioner og livssyn. Ulike religioner som elevene i klassen tilhører blir sett på som en ressurs for undervisningen.

Dersom det er elever fra andre religioner i klassen, vil det være naturlig å markere høytidene i disse religionene.

Elevene skal gjennomgå denne undervisningen. Hvordan skal det gå med deg, du kristne lærer i dette kaoset? Må Gud hjelpe deg til å finne kursen, og ikke gå kompromissets veg.

Vi som kristenfolk har i de fleste sammenhenger valgt kompromissets veg i lang tid. Når noe nytt kommer inn i kristenflokkene, har vi valgt kompromissets veg for ikke å skape splid, og miste mulighetene til å vinne mennesker for Herren. Kompromissets veg er dødens veg. Jeg er redd for at vi også her vil velge kompromissets veg, og finne en gylden middelveg for å få påvirke i skolen. Hva medfører kompromissets veg?

Alt sant liv blir kvalt. Lyset fra evangeliet kan ikke skinne på kompromissets veg. Det er evigheten det gjelder. Må Gud gi oss lys i en vanskelig tid.

Vi må starte kristne grunnskoler over land og strand. Vi arbeider nå med å få til en kristen grunnskole i Rogaland med oppstart høsten 1997. Meld deg til undertegnede. La ikke staten få dine barn i sine ideologiske klør .

Guds ord det er vårt arvegods, det våre barns skal være. Gud, gi oss i vår grav den ros vi holdt det høyt i ære. Det er vår hjelp i nød, vår trøst i liv og død. Gud, hvordan det går, la dog mens verden står, det i vår ætt nedarves. ●

er imidlertid at den ofte overses, fordi den framtrer i kamuflert form.

Vi står alltid i fare for å bli preget av en rent dennesidig tankegang. Av den grunn må vi alle ta oss i vare for saddukeismen i vårt eget liv. Vi er alle satt til å utfylle en plass i det rent timelige og jordiske. Her skal vi alltid gjøre vår plikt. Men hvis vi midt i vår timelige og jordiske pliktoppfyllelse, mister synet for de evige og åndelige verdier, er vi bukket under for saddukeismen. I virkeligheten er kristendom og saddukeisme uforenelige størrelser. Disse kjemper i vårt liv og det avgjørende er hvem av dem som seirer. Hvis vi tror at hvert eneste menneske engang skal oppstå til evig frelse eller evig fortapelse, da fører det nødvendigvis til en annen måte å innrette sitt liv på, enn om man bare tror at alt er slutt med døden. Det er grunn til å frykte at saddukeismen har seiret hos mange mennesker som regnes for å være kristne.

I NT formanes de troende til å bedømme ånder, f.eks. Matt 7,15ff og 1 Joh 4,1ff. Hvis vi i dag skal ta oss i vare for saddukeismen i vår folkekirkelige situasjon, må vi bedømme læren og forkynnelsen som møter oss der. Vi møter en del prester i folkekirken i dag som kan tale fint og godt om Jesu oppstandelse. Men hvis man spør de konkret om dem tror på Jesu ***legemlige*** oppstandelse, så svarer mange klart nei.

I forlengelsen av dette svarer de samme også et klart nei på spørsmålet om de tror at det enkelte menneske en gang skal oppstå til evig fortapelse eller evig liv. Dette er saddukeisme, men i kamuflert form, fordi det stadig tales rørende og godt om Jesu oppstandelse. Man tolker Jesu oppstandelse eksistensielt. Man sier at Jesus oppstår i våre tanker, når vi hører ordene om ham. Det er ikke få prester, som i vår nåværende kirkelige situasjon fastholder ordene om Jesu oppstandelse, men gjennomfører saddukeismen ved å fjerne **innholdet** fra ordene om Jesu oppstandelse.

Hva er årsaken til at vi er i denne situasjon nå? Når man begynner å finne ut av hva prestene lærte på den institusjon hvor de studerte, er det nesten forutsigelig at saddukeismen har fått den betydelige innflytelse som tilfellet er nå. En av de teologer som har hatt størst innflytelse i vårt århundre, og som har preget en generasjon av prester, er tyskeren Rudolf Bultmann. Han mente at Bibelens budskap taler om tre verdener:

1. Oververdenen med bl.a. himmelen, englene o.l.
2. Verden, d.v.s. alt det som kan ses, iakttas, måles, veies og forstås med fornuften..
3. Underverdenen med bl.a. helvete, ånder o.l.

Bultmann mente at det moderne menneske, som bruker elektrisk lys og radioapparater o.s.v., umulig kan tro på de overnaturlige ting i de nytestamentlige tekster. Følgelig ville han - med et avmytologiseringsprogram - fjerne oververdenen og underverdenen fra Bibelens budskap. Dermed sto kun det dennesidige igjen. Mer klart og tydelig kan man ikke gjennomføre saddukeismen. Og i dag fyller Bultmanns disipler godt opp på folkekirkens prekestoler.

Hva gjør vi så med saddukeismen? Vi må ta Jesu befaling alvorlig, når han advarer mot saddukeismen. I NT befales vi også til å vokte oss for de falske profeter (Matt 7,15), d.v.s. vi skal ikke bare vokte oss for deres lære. I vår aktuelle situasjon betyr det at vi ikke skal gi plass hverken for saddukeisk forkynnelse eller saddukeiske forkynnere. Vi skal ikke bruke en forkynner eller gå i kirke hos en prest, hvis det ikke er klarlagt positivt at vedkommende tror og fastholder at Jesus er oppstått LEGEMLIG av graven påskemorgen, og i forlengelsen av det tror og fastholder at det enkelte menneske en gang skal oppstå til evig fortapelse eller evig frelse. Vi skal ikke la oss narre av eksistensielle bortforklaringer av Jesu oppstandelse, det evige liv eller den evige fortapelse, men i stedet ta vårt ansvar alvorlig. Gjør vi ikke det, vil vi bli ansvarlige for at saddukeismen får gode vekstvilkår, og at kristentroen vil dø hos mange. Derfor er de apostoliske formaninger i 2 Joh brev særlig aktuelle for oss. Vi må stå vakt om "Kristi lære", ellers går det galt.

- Konsekvensene for oss selv klargjøres også: "Om noen kommer til dere og ikke fører denne lære (Kristi lære), da ta ikke imot ham i deres hus og hils ham ikke velkommen! For den som hilser ham velkommen, blir medskyldig med ham i hans onde gjerninger" (2 Joh 10-11). ●

"Kristus, min rättfärdighet"

Av: Ole Andreas Meling

Sjelden anmelder jeg en kassettutgivelse så gladelig som denne gang. Det var med fryd jeg hørte den første, andre og tredje gang. Lenger har jeg ikke kommet ennå...

Kassetten er innspilt av ungdommer i Sverige, hovedsakelig knyttet til Lutherske Bibelstudiestiftelsen og Bibeltrogna Venner. Tidligere har de gitt ut tre kassetter. Det er "Nådens rikedom", sanger av Rosenius, "Guds ord och löfte", sanger av Luther og "Törnekronans budskap", sanger av Axel B Svensson og Tore Nilsson. Denne gang er det sangevangelisten Anders Nilssons (1849-1912) sanger. De to første innspillingene har jeg hørt før, og jeg vil hevde at den siste innspilningen er den beste rent kvalitetsmessig. Tekstmessig er alle så gode at de vanskelig kan settes opp mot hverandre.

Anders Nilsson er preget av den Rosenianske vekkelse i Sverige. "Upprättelsen är större än fallet - Gud ske pris." Slik står det på gravstøtten hans. Dette er selv grunntonen i hans forfatterskap. Han forkynner det han selv har fått se: Kristus er *min og din* rettferdighet. Alle syndere kan høre seg glad på disse sangene. Også omvendelsens og gjenfødelsens nødvendighet legger han stor vekt på i sangene sine.

"*Du hoppas, att du har det väl, men tänk om du tar fel! Om du vet allt om Kristus men ej har någon del i barnets sanna frihet, om du ej tror blott vet, och ej har blivit klädd i Guds Sons rättferdighet!*"

"*Bli blott i sårene frelserens brud*" er den sangen som er mest kjent i Norge. Også sangen "*Jeg tilflukt hos Jesus har funnet*" har fått plass i sangboka. I tillegg til disse har jeg bare sett to av Anders Nilssons sanger oversatt til norsk. Det er "*Om du er ussel og kall og død*" og "*Gled deg, gled deg du kjøpte sjel*". Det er et stort bønneemne at flere av hans sanger blir oversatt til norsk!

Musikalsk er det også mye godt å si. Mannskor, blandetkor, barnekor og flere forskjellige solister skaper stor variasjon. Sangen er sparsomt arrangert av instrumenter, hovedsakelig piano, kirkeorgel og gitar. Også fløyte og trompet er med.

Den ånd og atmosfære som skapes i musikken smelter sammen med det dype og oppbyggelige innholdet i teksten. Det gjør det dobbelt godt å lytte til.

Det er mange dyktige sangere med på innspillingen, til amatørkor å være. Innspillingen er gjennomgående ren og presis. Spesielt vil jeg framheve mannskoret. Også solistene synger godt. Her er også et godt norsk innslag med! Jan Endre Aasmundtveit fra Fredrikstad synger alene på 2 av sangene, samt at han deltar på en del andre sanger.

Skal det sies noe negativt om kassetten, så må det være at de synger svensk.... Nå har både kor og solister stort sett god tekstuttale, men for mange blir språket allikevel en hindring til å få med seg teksten. Men jeg vil oppfordre til tenke litt annerledes når du kjøper denne kassetten enn du kanskje ellers gjør. Kjøp ikke kassetten for å gjøre husarbeid til den eller for å ha underholdning i bilen. Kjøp den for å sette deg ned i ro og mak for å ha ei oppbyggelig stund. De aller fleste forstår skriftlig svensk, og det følger tekstark med. Etter å ha hørt sangene noen ganger med tekstark, vil du få mer og mer utbytte av den også uten tekstark. ●

Bibelsamling

Audnastrand leirsted

Motto

"Av nåde er dere frelst"

Talere

- Prof. Carl Fr. Wisløff
- Pastor Henric Staxäng

Døgn-priser

- Voksne: kr. 260,-
- 7-14 år: kr. 150,-
- 4-6 år: kr. 80,-
- 0-4 år: gratis
- anledning til å kjøpe enkeltmåltider

Annet

Leirstedet har et stort, fint uteareal, med fotball- og volleyballbane, lekeplass med sandkasse og en stor plen. Det er gode bademuligheter for store og små, og kanoer for dem som vil ha en padletur.

Hvor?

Audnastrand ligger midt i Lindesnes kommune. Det ligger 3,5 km sørover Rv 460 fra kommunesenteret Vigeland.
Turistattraksjonen Lindesnes fyr ligger bare 23 km fra plassen, og til nærmeste by, Mandal, er det bare 15 km. Til Lyngdal er det 22 km og Kristiansand er 60 km unna.

Velkommen!

Arrangementkomiteen

— 17.-20. juli

Program

Kl.	Torsdag 17/7	Fredag 18/7	Lørdag 19/7	Søndag 21/7
0830		**Frokost**		
0930		**Barnemøte**		
0930		**Bønn** Staxäng: "Forholdet til synden"	**Bønn** Staxäng: "Forholdet til med-menneskene"	**Bønn** Staxäng: "Forholdet til Kristus"
1100		**Bibeltime** Wisløff: "Frihet fra men-neskers dom"	**Bibeltime** Wisløff: "Frihet fra lovens dom"	**Bibeltime** Wisløff "Frihet fra syn-dens dom"
1230			**Tur til Lindesnes**	
1300		**Middag**		**Middag med avslutning**
1500			**Middag**	
1530		**Kaffe**		
1600	**Registrering**	**Hagesamvær**		
1830	**Kveldsmat**			
2000	**Åpningsmøte** Wisløff taler Staxäng hilser	**Møte** Staxäng taler	**Møte** Wisløff taler	
2200			**Pølsegrilling**	

Eivind Nilsen

Postboks 79
4601 Kristiansand

Tlf. 38 01 59 09 (e. kl. 17)

Porto
3,70

Gode bøker – med klart og godt innhold

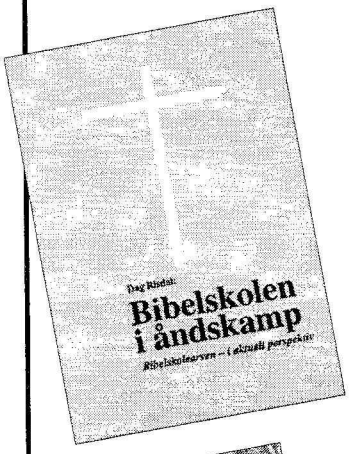

Dag Risdal:
Bibelskolen i åndskamp
Bibelskolearven - i aktuelt perspektiv.

~~Kr 80,-~~ Nå: 60,-

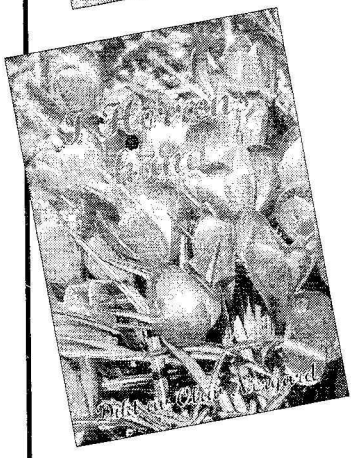

Olav Nergård:
I Herrens hånd
Diktsamling.

Kr 58,-

Begge bøkene: 100,-

Bibelsk Tros Kassettjeneste, Postboks 116, 4320 HOMMERSÅK

Påmelding til Bibelsamling på Audnastrand leirsted, 17.-20. juli 1997:

Jeg/vi kommer: _____ 0-4 år _____5-7 år _____8-14 år _____ voksne

Navn:.....

Gate:.....

Sted:.....

____ Ønsker overnatting ____ Ønsker ikke overnatting ____ Ligger i campingvogn på leirstedet

"Fra minus til pluss"

Av: Guttorm Raen

I begynnelsen av dette året ble det iverksatt en kampanje for å nå hele det norske folk med det kristne budskap. Et hefte med ovennevnte tittel ble sendt rundt til alle norske husstander (med unntak av dem som har reservert seg mot å få uadressert reklame i posten). Med heftet fulgte en svarslipp hvor man kunne be om å få tilsendt et hefte som skulle føre videre, "For alltid i Pluss", og få formidlet en kontakt med en lokal menighet.

Dette skulle en tro måtte være et tiltak som alle kristne uten reservasjoner måtte se positivt på. Og så sant så sant heftet kan danne en god kontakt for uomvendte mennesker til å begynne å se hva kristendom er, må en glede seg.

Men gjennomlesing av heftet fører til en del spørsmål. La oss se litt på noen sentrale punkter.

Heftet begynner - naturlig nok - med å gi en del eksempler på hva som er galt i verden, og peke på at menneskers grunnleggende problem er synd. Videre vises det - med henvisning til sentrale bibelsteder - at Jesus Kristus kom for å frelse oss fra synden, at han døde på korset for vår skyld, at han sto opp fra de døde, og at han er veien til livet.

Så langt ser det ut til at alt er bra. Likevel er det i alle fall et par vesentlige skjevheter, som gjør at en lett kan havne i en mangelfull form for "kristendom", dersom ikke dette blir rettet opp i videre veiledning. Og grunnen til at jeg tror det er viktig å peke på dette, er at det gjelder trekk som det i Det nye testamente legges vekt på i forkynnelsen for nye mennesker.

Noe av det mest grunnleggende er at evighetsperspektivet mangler. I et nøtteskall kan en si at heftets tema går ut på: Å oppleve Guds kraft i en ødelagt verden. Fra Kristi død og oppstandelse er resultatet at "en bølge av åndelig kraft strømmer gjennom verden" - en kraft som vi selv kan lære å kjenne.

Det at vi mennesker er evighetsvesener skapt av Gud, at vårt liv går ut over denne verden, og at vi er under Guds dom om vi ikke vender om, var noe som for eksempel apostelen Paulus la stor vekt på å få fram i sitt vitnesbyrd (se f.eks. Apg 17,30-32; 14,14-17). Disse tonene savnes.

Når det gjelder omvendelse, legges det stor vekt på vår egen handling. Det er som å trekke i utløsersnora på frelsens "fallskjerm". Å tro er en *gjerning* som vi selv må gjøre. Det henvises til Joh 6,29 som støtte for dette - et ord som jeg har vært vant til å forstå som at Jesus vil understreke at det å bli frelst ikke er vår, men Guds gjerning (jf. Ef 2,8-9).

Selv om Bibelen taler om evangeliets kraft (f.eks. Rom 1,16), sitter en igjen med et spørsmål om det kommer klart nok fram det som Jesus summerte opp som den grunnleggende misjonsforkynnelsen: "I hans navn skal omvendelse og syndenes forlatelse forkynnes for alle folkeslag..." (Luk 24,47)

I slike trekk som vi har pekt på, skinner det igjennom at forfatteren av heftet, Reinhard Bonnke, er en framtredende representant for den såkalte "trosbevegelsen" - en bevegelse som dessverre er kjent for en del trekk som ikke fremmer et klart og uforfalsket evangelium. En må bare håpe at den videre veiledning ikke legger mer opp til innføring i trosbevegelsens spesialiteter enn i Bibelens evangelium. ●

Nederlag og seier

1. *Man taler om at noen er "nederlagskristne" (f.eks. lutheranere) i motsetning til "seirende" kristne (f.eks. karismatikere). Hvor går veien? (Det kan nevnes saker som bønnhørelse, seiersvisshet, seier over synd, visshet om frelse for ens ikke-troende nærmeste). Var Luther for pessimistisk?*
2. *Kan man be om helbredelse for en sykdom (ikke-dødelig) som daglig plager, når man samtidig tror at det er denne sykdommen som gjør at man holder fast på Kristus?*

Den nød som kommer til uttrykk i disse spørsmålene, er det nok mange av oss som har kjent på, i alle fall i kortere eller lengre perioder. Når man kjenner seg mislykket, når det går i stykker for en enten fordi man selv ikke er eller ikke får det til å handle slik man burde, eller når man blir nedbrutt på grunn av fysisk eller psykisk utmattelse eller sykdom, da har man lett for å tenke at det må være noe fundamentalt galt med ens kristendom. Når det i tillegg kommer noen og sier at man ikke behøver å ha det slik - så sant man tror rett, at man kan alltid være glad og slippe å være nedtrykt - for Gud vil fylle alle våre behov, ja, kanskje endog sier at det er vantro om man ikke tror at Gud vil helbrede ens sykdom, da kan man saktens begynne å undres på om man er opplært til en slags "nederlagskristendom".

Som i andre trossaker er det viktig at det er Bibelen som får sette tingene på rett plass for oss. Vi kan her bare ta med noen stikkord som peker på det som vesentlig for oss å være klar over i forbindelse med dette.

Bibelen taler om seier, den troende skal seire over verden (2 Kor 2,14; 1 Joh 5,4-5). Samtidig er det klart at den store seieren er å nå fram til det evige liv (Åpenb 2,7; 21,7). Og det er i Jesus Kristus vi har seieren, mens vi har trengsel i verden (Joh 16,33). Det nye testamente taler også om innvortes kraft ved nåden (Ef 3,16; Heb 13,9). Det er ikke meningen at troende mennesker skal gå omkring som fortvilte og forsakte mennesker. Men det understrekes at denne åndelige styrke ikke er det samme som selv å kjenne seg sterk. Tvert imot, sier apostelen Paulus, "når jeg er skrøpelig, da er jeg sterk". For det avgjørende er at Jesu nåde er nok (2 Kor 12,9-10), at vi får holde fast ved ham (jf.1 Kor 7,35). Den som tror at han selv har en sterk tro, står i fare for å falle (1 Kor 10,12).

Videre er det på sin plass å peke på at Bibelen skildrer for oss mange ulike mennesker, og mennesker i mange ulike situasjoner, også mennesker som var helt "på bunnen" - uten at det er noen dom over deres tro. Vi kan tenke for eksempel på Job, eller på profeten Elias (1 Kong 19).

Når forskjellig vektlegging settes opp mot hverandre slik som det antydes i spørsmålet, kan det være nyttig å være klar over at både i Bibelen og i kirkehistorien møter vi ulike syn på hva det vil si å leve som en kristen. Ikke minst i Galaterbrevet settes den enkle tro på Jesu nåde opp imot et usunt syn, som gikk ut på at de troende måtte komme forbi den grunnleggende tale om syndenes forlatelse og rettferdiggjørelse ved tro, og begynne å gjøre gjerninger som kunne bringe dem opp på et høyere åndelig nivå (se 3,1flg). Ikke alltid er det så tydelig som dette, men tendensen er der når man taler om enten helliggjørelse eller en slags åndelig opplevelse som bringer oss opp på et høyere åndelig nivå. Ikke sjelden blir resultatet at man tror man kan bli ferdig med sin gamle syndige natur, kjødet.

Imot dette ville Luther understreke det realistiske i Det nye testamente menneskesyn. "Jeg vet at i meg selv, det er i mitt kjød, bor intet godt" (Rom 7,18). Å være en kristen betyr ikke å forbedre den gamle syndige natur, men å erkjenne dens syndighet og sette sin lit til Kristi nåde alene. Ved nåden skapes den nye natur i vårt hjerte, men kampen mellom disse bærer vi med oss så lenge vi er i verden (Gal 5,16-17). "Samtidig rettferdig og synder" ("simul iustus et peccator") - det er realiteten for en troende så lenge han er i verden. Helliggjørelse er ikke noe annet enn frukten av det liv som er gitt oss ved Jesu nåde, at dette leves ut i kamp mot synden, med ønske etter å følge Guds vilje i livet - både ens personlige liv og i omgang med andre mennesker. Vår eneste trøst er at det Jesus gjorde, er nok for oss i liv og i død.

For å kunne vurdere rett, kan det være viktig for oss også å være klar over at vi er forskjellige som mennesketyper - noen har en lysere natur enn andre, og de påkjenninger vi møter i verden, virker forskjellig på oss. Blir man nedkjørt av trøtthet eller syk-

Min nåde er deg nok! (2 Kor. 12,9)

Av: Kjell Dahlene

Arbeidet ved Fjellheim Bibelskole i Tromsø førte meg til Finnmark og like inn i enden av Tverrelvdalen. Jeg fikk være gjest hos familien Aas. Det var en fin og koselig heim. Men det var et bilde som skilte seg ut fra alt annet, og det hadde hedersplassen i stua over salongsofaen.

Bildet var et brodert skriftsted. Med sirlige bokstaver stod det skrevet: "Min nåde er deg nok". Jeg har sett dette i forskjellige utgaver rundt om i landet, men aldri noe så stygt som det som hang på hedersplassen i denne stua. Rammen hadde en gang vært gullforgylt, men det meste av forgyllingen var vekk. Glasset hadde en sprekk nede i høyre hjørne. Broderingen var falmet og duken hadde skjemmende brune striper etter å ha vært utsatt for fuktighet.

Kona i huset la nok merke til at jeg sendte noen forundra blikk mot dette bilde og hun spør: "Synes du ikke noe om bildet vårt?" Jeg måtte innrømme at jeg hadde sett dem finere. "Men det er det vakreste vi har i heimen vår", sier hun med ettertrykk. Jeg forstod at det lå noe ekstra bak og spurte hva det kom av.

Bildet fikk vi i gave til bryllupet. Men en dag i 1944 kommer tyske soldater til heimen vår og sier at vi må forlate den innen to timer. Vi fikk bare ta med oss det vi kunne bære med oss. Paul Fikk det travelt med å grave ned verdisakene våre. Og så måtte vi se at heimen vår ble ildens rov.

Da krigen var slutt, vendte vi tilbake. Paul fant en spade for å finne fram verdisakene som han hadde gravd ned. Men det var ingen ting tilbake. Bare en gjenstand var etterlatt. Det var dette bildet.

Og så satt vi der på branntomta med dette bildet. Ribbet for mange av våre eiendeler, men vi opplevde et håndtrykk fra himmelen. Siden den dag har det hatt hedersplassen i heimen vår.

Det er på branntomta i våre liv at vi virkelig lærer Guds nåde å kjenne. Da alle verdier glipper, da alle anstrengelser er forgjeves og alle dører stengte. I slike stunder kan Gud vise kraften og rikdommen i nåden – til frelse og utfrielse for den som ingen ting kan eller makter. Ingen kan som Jesus vise nåde. Han er all nådes Gud.

Og så må Gud bøye oss ned og gjøre oss så fattige at vi får bruk for hans nåde. For uten hans nåde er det umulig å bli frelst.

Nåden tåler intet ved siden av seg. Nåden må få frelse oss alene. Men så er det også nåde nok. Nok for den største synder og nok for den fattigste tigger. Også for den som har det galt på en gal måte. Nåde nok for deg ! Det er ditt håp og din redning. ●

---

dom, kan det først og fremst være hvile og medisinsk hjelp man har behov for. Også i dette skal vi få vende oss til Gud og be om hjelp og veiledning, men det er ikke noe mindreverdig i at vi også har slike behov. Heller ikke finnes det i Bibelen noe mønster på hvordan en troende skal ha det til forskjellige tider (se f.eks. 2 Kor 6,9-10; Jak 5,13). (Når det tales nedlatende om "nederlagskristendom", er årsaken ikke sjelden nettopp den at det settes opp et slikt mønster eller ideal for kristenlivet - et mønster som i beste fall bare passer for enkelte menneskетyper.) Det mest avgjørende er at vi får leve nær Jesus, og at ikke det vi møter, skal lede oss ut i synd, slik at vi kommer bort fra ham.

Med hensyn til det konkrete som nevnes i spørsmål 2, må svaret bli at selvsagt har man lov til å be Gud om helbredelse for en sykdom som plager - så sant man gjør det under den forutsetning som Bibelen understreker at vi alltid bør be med, nemlig med bønn om å få være under Guds vilje og bli bevart i samfunn med ham (Matt 6,10; Jak 4,15).

At man kjenner det slik som det er nevnt i spørsmålet, gjør det jo særlig naturlig å be med ydmykhet om at Herren må la det bli slik han ser det tjener oss best. Vår himmelske Far vet alltid hva som er best for oss, bedre enn vi vet det selv. Gud kan helbrede, men det er stikk i strid med Bibelen å hevde at det å være syk er et tegn på vantro (jf. 2 Tim 4,20). Det er ikke alltid vi trenger det samme bestandig, hverken det som menneskelig sett ser ut som medgang, eller det som ser ut som det motsatte.

Både når det gjelder bønneretten, og når det gjelder hva som er det viktigste for oss, har vi mye å lære av Paulus' opplevelse og eksempel, slik det er beskrevet i 2 Kor 12,7-10. ●

G.R.

Lov og evangelium i forkynnelsen

Av Reidar Eriksen

Del 1

Temaet om den rette forståelsen av forholdet mellom lov og evangelium er av overmåte stor betydning for en hver som skal forkynne Guds Ord. Skal en finne klarhet i en så viktig og vesentlig sak blir det avgjørende om en eier lys over det Bibelen selv sier om dette og får nåde til å forkynne budskapet i samsvar med Bibelens eget ord.

Tiden vi lever i, med så mye forvirrende og uklar forkynnelse, gjør det nødvendig å eie en overbevisende klarhet ut fra Ordet og så bære budskapet fram med frimodighet.

For saken gjelder ikke noe mindre viktig enn å forkynne Guds Ord slik at det når inn til hjerte og samvittighet hos tilhøreren og skaper vekkelse, omvendelse og tro. *"Den viktigste av alle læresetninger er den om rettferdiggjørelsen. Imidlertid er det en som er like viktig. Nemlig den om hvordan vi skal kunne skjelne riktig mellom lov og evangelium."* (C.F.W. Walther).

Det er alltid grunn til ettertanke og ransakelse når det gjelder å vurdere forkynnelsen av Guds Ord. Men aller størst grunn til ettertanke og selvransakelse er det hos den enkelte forkynner: "Eier jeg det rette lys og den rette forståelsen av et så viktig spørsmål, slik at min forkynnelse virkelig formidler sannhetens ord, som skaper hva det nevner?". Da er det viktig å legge seg på hjertet hva apostelen sier: *"For Gud, som bød at lys skulle skinne fram i mørket, han har også latt det skinne i våre hjerter, for at kunnskapen om Guds herlighet i Jesu Kristi åsyn skal lyse fram".* Formålet med forkynnelsen er at *"...kunnskapen om Guds herlighet i Jesu Kristi åsyn skal lyse fram!".* Men da må budskapet lyde klart og rent. Og budskapet er ikke bare et budskap ut fra Ordet, men Ordet selv!

Det finnes i forsamlingen et ønske – et uuttalt sterkt behov: Vi ønsker å få se Jesus !

Dypest sett er det bare Guds Ånd som kan imøtekomme dette ønsket. For formidlingen av Ordet er Åndens eget verk. Johs. 16,13-14. Av oss selv kan vi slett intet gjøre. *"Men vi har denne skatt i leirkar, for at den rike kraft skal være av Gud og ikke fra oss selv."* I ydmykhet skal vi la oss bruke som åndens tjenere – som redskaper i Hans hånd. 1.Kor. 3,5.

Men da må budskapet først bli vårt eget. Ordet må først få gjøre sin gjerning i vårt eget hjerte. Ellers blir forkynnelsen kunnskapsformidling uten liv. Det er en dyp sammenheng mellom erfaringen av Ordet og forkynnelsen av det . Luther sier:

Noen har tro – uten Ordet. Noen har Ordet – uten troen. Det rette er å ha begge deler.

Erfaringen viser at dette er sant. Mye av forkynnelsen er subjektiv og ligger på det medmenneskelige plan. Det kan dreie seg om moralske og religiøse spørsmål, om opplevelser og store

begivenheter. Men selve budskapet fra Gud mangler. Ordet mangler ! – Like betenkelig er den objektive forkynnelsen – død rettroenhet uten Ånd og liv! Ordet er levende! Hebr. 4,12-13. Det er Guds tale til mitt hjerte. Og ved meg til andre!

Dette reiser et viktig spørsmål: Eier jeg lys i Ordet? Og dermed lys over budskapet? – Dette må være det viktigste spørsmål enhver Ordets forkynner må stille seg! For først da kan Ordet bæres fram med kraft og autoritet.

Men da er det ikke bare tale om en engangsopplysning, noe jeg en gang fikk lys over. For evangeliet er alltid det ufattelige, som Ånden til enhver tid må fornye for meg. Men samtidig er det også slik at Bibelen taler om *"oppbyggelse av Kristi legeme – i kjennskap til Ham, til manns modenhet, til aldersmålet for Kristi fylde."* Ef.4,12-13. Dette er uttrykk for den livserfaring og innsikt i Guds Ord som Ånden har fått gi i en kristens liv.

I forrige århundre var den tysk-amerikanske teologen C.F.W. Walther professor ved Concordia Seminary i St. Louis i USA. Gjennom en årrekke foreleste han over emnet om den rette skjelningen mellom lov og evangelium. Ut fra 25 teser satte han søkelyset på mange ulike sider ved dette temaet. Forelesingene kom ut i bokform på tysk i 1897. I 1928 kom en utgave på engelsk under tittelen – The Proper Distinction between Law and Gospel. I 1977 kom boken ut på norsk i forkortet utgave – Guds Nei og Guds Ja. Om å skjelne rett mellom lov og evangelium – ved Gudmund Oldereide. Chronos forlag.

Av de nevnte 25 tesene er det bare de 4 første som direkte viser hva den rette forståelsen av emnet er. De resterende 21 tesene understreker det samme ved å vise hvor lett det er å komme på avveier fra den rette forståelsen av saken.

I det følgende skal vi ta for oss noen av tesene og vurdere nærmere det budskapet vi møter. Tesenes nummer angir rekkefølgen i Walthers bok.

Tese II:

Bare den er en rett forkynner som kan undervise i alle troens artikler i overensstemmelse med Skriften, og som makter å skjelne rett mellom loven og evangeliet.

Med uttrykket troens artikler tenker vi gjerne i første omgang på våre bekjennelsesskrifter. Og disse er av overmåte stor verdi, formet som de ble gjennom kamptider i kirkens liv, da det var viktig å presisere hva Bibelen sier og stå fast på det. De vil understreke hva Bibelen sier. Like vel står vel begrepet troens artikler for *"hele Guds råd til frelse"* Ap.gj. 20,27. Når det så i denne tesen heter at en skal kunne undervise i alle troens artikler så betyr det ikke at en skal tale om alt på samme tid, men at det må tales rett etter Skriften.

Men hvordan kan man være sikker på at det en bærer fram er rett etter Skriften? Om dette sier Walther:

Verdien av en preken avhenger ikke bare av at hver setning i den er hentet fra Skriften og samstemmer med dens tankegang, men også av at lov og evangelium er holdt klart fra hverandre.

Det innebærer at det blir skjelnet rett mellom lov og evangelium. Det dreier seg om å forvalte budskapet på en slik måte at det når den enkelte tilhører i den tilstand vedkommende befinner seg. Noen kjenner ikke til noen form for syndenød. – Skal de høre evangeliet? Andre er i syndenød og lengter etter forløsning. – Skal de høre loven eller evangeliet? Derfor må budskapet forvaltes slik at Ordet når den enkelte i den tilstand han befinner seg. Våre lutherske lærefedre hadde ut fra Guds Ord lært Gud å kjenne som vredens Gud og som nådens Gud. – Og slik må den kjenne ham som skal kunne være i stand til å skjelne rett mellom lov og evangelium.

Denne siden ved saken understrekes slik i den neste tesen:

Tese III:

Å skjelne mellom lov og evangelium er den vanskeligste kunst for lek og for lærd. Den kan bare læres av Den Hellige Ånd i erfaringens skole.

Dette lyset kan ikke defineres i noen terminologi eller læresetning. Det er uttrykk for den rette nøkkelen til å fatte Bibelens budskap. Det er ikke spørsmål om hva loven

eller evangeliet sier etter sin ordlyd som er vanskelig. Det kan en hver forstå. Men det å skjelne rett er noe man får lys over ved Åndens gjerning i ens eget hjerteliv ved at Ordet blir levende og aktuelt for en selv. En viktig spørsmålstilling melder seg i denne sammenhengen: Har jeg som forkynner gjort den livserfaring at jeg vet hva det vil si å finne hvile i Guds nåde? – Tror jeg selv det jeg forkynner? En hver sann kristen vet av egen erfaring hvor umulig det er for fornuften å komme til rette med slike spørsmål. Han vet hva tvil og anfektelse betyr i kampen mellom det gamle og det nye menneske. Han kjenner til hvor vanskelig det kan være å finne hvile og fred. Og han kan samstemme med sangeren i sangstrofen: *Å elske og tro, i nåden å bo, er alltid min sværeste sak.*

Den som skal forkynne Guds Ord for andre vet nok hvor vanskelig det kan være å anvende Ordet på seg selv og sin egen situasjon. Men han kjenner seg også igjen i budskapet i 1.Johs. 3,19 fg.: *" På dette skal vi vite at vi er av sannheten, og vi skal stille våre hjerter til ro for hans ansikt. For o m vårt hjerte fordømmer oss, så er Gud større enn vårt hjerte og kjenner alle ting. Mine kjære. Dersom vårt hjerte ikke fordømmer oss, da har vi frimodighet for Gud."*

Når hjertet ikke fordømmer, ja da synes alt så greitt. Men når hjertet fordømmer, har jeg da lært hva det vil si å finne trøst hos Jesus? – Det er bare Ånden som kan vise meg hva det vil si at *"Gud er større enn mitt hjerte og kjenner alle ting."* Det er dette som er "den vanskeligste og høyeste kunst for lek og lærd." Men det er her livet leves. Og ut fra denne livserfaringen er det at Ordet skal forkynnes. Og da er siktemålet at den enkelte tilhører må komme inn i dette lys og i det rette forholdet mellom lov og evangelium. Rom. 10,1: *"–at de må bli frelst!"*

Det er noe av det samme som kommer til uttrykk gjennom den neste av tesene, som vi skal se på i neste nummer. ●

Søk først Guds rike

Matt. 6, 24-34

I denne andakten konsentrerer vi oss særlig om vers 33. Jesus tala den tida til folk som ofte kunne være bekymra for om økonomien ville strekke til for mat og klær. Disse skulle ikke være bekymret, men søke først Guds rike og hans rettferdighet og få alt dette i tillegg. Se vers 33. Med hans rettferdighet menes alt som er rett for Gud. Det skal være utgangspunktet for en kristen, når han legger sine planer for livet.

Det er rett å skaffe seg god utdanning, og penger er gaver fra Gud - til forvaltning under ansvar for Gud. Midt opp i alt dette gjelder det å få mest mulig å gi til Guds rike. Noen må nøye seg med ei beskjeden lønn som emissær eller misjonær, for å gå mer direkte inn i Guds rikes arbeid. Dersom en disponerer fornuftig, er det få som får for lite til mat, klær og hus i våre dager.

Nå er folk ofte bekymra for at de ikke skal få råd til å skaffe seg alt det som naboen har. Søk først Guds rike og det som er rett for Gud, og Gud er trufast som har lova å gi alt det andre i tillegg.

Karl Magne Helgebostad

Profeten Joel og endetiden

Av Dag Risdal

Leksjon 5

Kapittel 3: Herrens dag, den endelige og avgjørende

Pinsen - innledningen til de siste dager (3,1-5).

"Og *deretter (i de siste dager)* skal det skje at jeg vil utgyte min Ånd over alt kjød. Deres sønner og døtre skal tale profetiske ord. Deres gamle menn skal ha drømmer og deres unge menn skal se syner" (Joel 3,1 - Apg 2,17).

Vi bør merke den saklige sammenheng mellom Joel 2,23 og 3,1: "... For han *gir* dere *læreren til rettferdighet* (Jesus), og *så* sender han *regn* (Ånden) ned til dere..." (2,23).

I et tørt land vil regnet - som kommer ovenfra - innebære stor velsignelse. Likesom *syndefallet* fikk følger for hele jorden (Rom 5,12), så skal *Guds nåde og velsignelse i Kristus* få følger for hele menneskeheten (Rom 5,17-18).

Men først må altså læreren til rettferdighet (Jesus) komme - for å fullføre det soningsverk på korset som Gud fra evighet har utsett i sitt råd (1 Pet 1,18-20). Og *deretter* beredes vei for Åndens komme og velsignelse inn i hjertene - her symbolisert ved regn.

Det hører *ikke* med til profetens vesen *å fastsette tidsavstanden* mellom de enkelte begivenheter i frelsens orden og plan. Dette er skjult inntil oppfyllelsens tid. Men det vi ut fra Joels bok kan slå fast, er selve *rekkefølgen.* Først måtte rettferdigheten bringes frem gjennom Messias. Deretter kunne løftet om Åndens utgytelse over alt kjød oppfylles. I oppfyllelsens lys ser vi at *Ånden* skulle utgytes umiddelbart *etter* læreren til rettferdighet. Det var kun kort tid mellom Langfredag og pinsedag.

Et sentralt ord til forklaring av denne sammenheng mellom de to frelseshistoriske ledd, er Joh 7,39: "Dette sa han om den Ånd som de skulle få som trodde på ham. *For Ånden var ennå ikke gitt, fordi Jesus ennå ikke var herliggjort."* - Dette viser hvilken fullkommen plan det er i alt som Gud gjør i frelseshistorien!

*

Nå er det vel verd å legge merke til at ordet *"deretter"* (v 1) er i Peters pinsetale oversatt med *"i de siste dager"* (Apg 2,17).

Dette åpenbarer at fra Guds synspunkt - i frelsens historie - er Den Hellige Ånds utgytelse innledningen til det Skriften betegner *"de siste dager".* - Vi finner dette også i Jakobs profetiske utsagn til sine sønner: "Kom sammen, så vil jeg forkynne dere hva som skal hende dere *i de siste dager"* (1 Mos 49,1). - Ut fra GT er "de siste dager" en fagbetegnelse for *Messias-tiden.*

Men i lys av NT faller altså "de siste dager" sammen med Den Hellige Ånds epoke i frelseshistorien. Men her er ingen motsetning. Den Hellige Ånds oppgave er å herliggjøre Jesu Kristi fullbrakte verk på korset.

I NT er det underforstått at "de siste dager" *er kommet* fordi *Messias* (Kristus) er kommet. Apostelen Peter stadfester i sin pinsetale at profetien hos Joel nå er gått i oppfyllelse - og dermed er "de siste dager" inntrådt.

Hva er PINSENS BUDSKAP - I EN SUM? - Det vil vi stanse litt for nå: "Men dere skal få kraft idet Den Hellige Ånd kommer over dere. Og dere skal være mine vitner både i Jerusalem og i hele Judea og Samaria og like til jordens ende" (Apg 1,8). - Ut fra dette kan vi peke på Åndens oppgave i evangeliets og misjonens tjeneste:

1. Klargjøring: Pinsens budskap består dypest sett av en klargjøring av *Kristi soningsdød* i påsken. I en av våre pinsesalmer - nr. 57 i Sangboken - lyder vers 2: "Mildeste Jesus, du hevner deg kjærlig, Sender oss Ånden, det løftenes pant. *Nå ble forsoningen tydet oss herlig.* Troen vår kjenner ditt tilsagn er sant..."

En kan tale så mye en vil om Ånden, men hvis det ikke lyder et klart budskap om *Jesu Kristi forsoningsverk for våre synder*, blir det hele uten åndsmakt! - Det blir iblant sagt: Noen kristne har *blodet*, andre har *Ånden* i tillegg. Det kan ikke bli mer forvrengt ut fra Bibelen enn en slik talemåte! Er jeg frikjøpt ved Guds Sønns blod, har jeg også mottatt barnekårets Ånd (Gal 4,4-7). Den organiske sammenheng mellom Kristus og Ånden kommer også tydelig frem i Gal 3,13-14 og Ef 3,16-17. En kan også merke seg Apostelens utsagn i Rom 8,9: "Men om noen ikke har Kristi Ånd, da hører han ikke Kristus til."

Pinsens budskap går ut på å *åpenbare* det egentlige i Skriften for oss - nemlig Jesus Kristus og ham korsfestet for våre synder (1 Kor 2,2). Pinsen skal altså ikke tåkelegge, men *klargjøre* denne frelsessannhet for våre hjerter til frigjøring: "Da åpnet han deres forstand, så de kunne forstå Skriftene" (Luk 24,45). Riktignok skjedde dette noen dager før pinse, men det var en foregripelse på det som skulle skje.

Den Hellige Ånd skal *"overbevise verden om synd"* (Joh 16,8). Det skjedde under Peters pinsepreken at *"det stakk dem i hjertet"* (Apg 2,37).

Den som får med Ånden å gjøre, får det *ondt*. Da får han for alvor se sin sanne stilling inn for Gud. Da blir rotondet - syndefordervet - i all sin gru avdekket. Jeg blir anklaget og dømt: "Ve meg! Jeg er fortapt, for jeg er en mann med urene lepper, ..." (Jes 6,5).

Men det at jeg kjenner meg anklaget ved at Ånden overbeviser meg om synd, *driver meg til Jesus*. Derved kommer vi til Åndens store og herlige oppgave: Ånden skal overbevise om rettferdighet, *fordi Jesus går til Faderen* (Joh 16,10). I dette ligger at Jesus *har fullbrakt* sin forsonergjerning for oss. Fra nå av blir Åndens store gjerning, sier Jesus: "Han (Ånden) skal *herliggjøre* meg, for han skal ta av mitt og forkynne det for dere" (Joh 16,14).

Herliggjøre Jesus betyr i sak det samme som *klargjøre, tydeliggjøre* påskens evangelium - *Jesu stedfortredende korsdød* for syndene våre!

2. Kall: Det var tale om "mine vitner - like til jordens ende". Dette vil ikke si at vi nå er ferdig med klargjøringen - og at vi fortsetter med kallet. Nei, tvertimot! Kallet er innebygget i klargjøringen. Jo mer klarhet og innsikt i evangeliet, dess sterkere kallsbevissthet for verdensmisjonen! Apostelen Paulus sier: *"Jeg står i gjeld..."* - og da tenker han på kallet til å forkynne evangeliet til dem som ikke har hørt (Rom 1,14).

Både kallet og utsendelsen ligger innesluttet i evangeliet og dets vesen: "Så er vi da sendebud i Kristi sted, som om Gud selv formaner ved oss. Vi ber i Kristi sted: La dere forlike med Gud! - Ham som ikke visste av synd, har Gud gjort til synd for oss, for at vi i ham ("læreren til rettferdighet") skal bli rettferdige for Gud" (2 Kor 5,20-21).

Bevisstheten om kallet følger med lyset i Ordet og klargjøringen av evangeliet for mitt hjerte. Det var mens Jesus åpnet Skriftene for sine to venner at hjertene brant i dem (Luk 24,32).

3. Kraft: Det står at "Dere skal *få kraft* idet Den Hellige Ånd kommer over dere" (Apg 1,8). - Hvordan får jeg *kraft?* - Den får jeg *ikke* uten om evangeliet, den får jeg heller ikke som et tillegg til syndenes forlatelse. Men kraften kommer *sammen med* den evangeliske klargjøringen.

Vi ser dette i Rom 1,16: "Evangeliet er en Guds kraft til frelse for hver den som tror..." - Det er selve evangeliet om syndenes forlatelse ved troen på Jesus som er *en Guds kraft til frelse!*

Kraften ligger i den enkle sak at vi får lys over Ordet. I stedet for å tale om Åndens kraft, kunne vi like gjerne få frem at det dreier seg om *en åndelig erkjennelse* av Jesu død og oppstandelse for oss (1 Kor 2,2-5).

*

Det nye ved Åndens komme var at han skulle utgytes "Over *alt* kjød" (v 1). Det vil prinsipielt si *alle mennesker* - uavhengig av stand og stilling. Jesus sa det samme : "Evangeliet skal forkynnes for fattige" (Matt 11,5).

Ut fra Skriften vet vi at Guds Ånd var der fra begynnelsen (1 Mos 1,2). At Den Hellige Ånd (Guds Ånd) har vært til stede i den gamle pakts tid, ser vi gjennom Davids bønn i Sal 51,13: *"Ta ikke din Hellige Ånd fra meg!"*

Det som var typisk for GT var at Ånden da var knyttet til spesielle embeter. Det var kongen, ypperstepresten og profeten som ble salvet - et tegn på Åndens nærvær. I den nye pakts tid er det de personer som tror på Kristus som er salvet av Den Hellige Ånd (1 Joh 2,20.27). Av den grunn er det neppe korrekt å si at Den Hellige Ånd kom pinsedag, men fra nå av ble Ånden utgytt over *alt kjød!*

Beretningen i 4 Mos 11,16-17 peker frem mot det alminnelige prestedømme der hver enkelt skulle få del i Åndens velsignelse. Moses ber: "...Gid alt Herrens folk var profeter! Gid Herren ville legge sin Ånd på dem!" (4 Mos 11,29). - Dette ønske og denne bønn ble oppfylt pinsedag! Gjennom Ånden (salvelsen) får de troende en *grunnforutsetning* til å forstå det som Gud har åpenbart for oss i evangeliet.

Det som skulle kjennetegne *Messias-tiden* - den kristen menighets tid - var at Guds Ånd skulle bo blant dem. Det ser vi av Hag 2,5: "Min Ånd skal bo i blant dere. Frykt ikke!"

Uttrykket *"Alt kjød"* i Joel 3,1 peker uten tvil også frem mot den tid da *hedningene* skulle få del i evangeliet og dermed i Ånden. Om dette sier apostelen: "At hedningene er medarvinger, de hører med til legemet og de har del i løftet i Kristus Jesus ved evangeliet" (Ef 3,6).

Det er gjennom *hørelsen av evangeliet* om Kristi fullbrakte verk at Ånden formidles og gjenfødelsen skjer. Dette gjelder både for jøder og hedninger: "Ham (Kristus) gir alle profetene det vitnesbyrd at hver den som tror på ham, får syndenes forlatelse ved hans navn. Mens Peter ennå talte disse ord, *falt Den Hellige Ånd på alle som hørte ordet"* (Apg 10,43-44).

Dermed er Joel 3,1ff. en profeti om *det alminnelige prestedømme* - knyttet til *den kristne menighet* som er bundet til Kristus ved Ordet, dåpen, troen og Ånden.

*

Av Joel 3,1-5 er det kun de *to* første vers som - ifølge apostelen Peter - er gått i oppfyllelse pinsedag: "Men dette er det som er sagt ved profeten Joel: Det skal skje *i de siste dager,* sier Gud, da vil jeg utgyte av min Ånd over alt kjød. Deres sønner og deres døtre skal tale profetiske ord..." (Apg 2,16-17).

Det er altså Joel 3,1-2 som er oppfylt gjennom Åndens utgytelse i pinsen. Joel 3 er bare *delvis* oppfylt ved pinseunderet. Noe gjenstår å bli oppfylt.

Joel-profetien venter på sin *endelige* oppfyllelse, som vil få en *totalforløsende* betydning både for Israel og for den kristne menighet.

Vi ser altså at vers 2 har med *pinseunderet* å gjøre som innledning til "de siste dager." Vers 3 derimot, sikter til avslutningen av de siste dager - like før Jesus kommer igjen. "Og jeg vil gjøre under-

fulle tegn på himmelen og på jorden: blod og ild og røksøyler. Solen skal forvandles til mørke og månen til blod, før *Herrens dag* kommer, den store og forferdelige" (v 3-4). - Vi må altså ikke isolere epoker i frelseshistorien fra hverandre, men se dem i sammenheng.

For å oppsummere, kan det uttrykkes slik: Joel 3,1-2 ble oppfylt som *innledning* til "de siste dager" mens v 3-4 avslutter denne epoken. Vers 5, derimot, åpenbarer hva som skjer i hele denne tidsepoke som betegnes "de siste dager", nemlig at *alle* de personer som vender om, påkaller Herrens navn og setter sin lit til Jesus, skal bli frelst! "For på Sions berg og i Jerusalem skal det være en flokk som har sluppet unna, slik som Herren har sagt. Og blant de overlevende skal de være som Herren kaller" (v 5b).

Budskapet i vers 5 viser at de personer som i "de siste dager" påkaller Herrens navn, er en frukt av Åndens utgytelse gjennom forkynnelsen av lov og evangelium. Det er nettopp det som skjer når et menneske blir gjenfødt, omvendt og frelst. Løftet i vers 5 viser at midt i vreden er det vern. Herren er en tilflukt i vreden (Hos 11,9).

Joel 3,5 er sitert av apostelen Paulus i forbindelse med frelsen og troen som en frukt av evangeliet: "For hver den som påkaller Herrens navn, skal bli frelst" (Rom 10,13).

Når det her i vers 5 tales om en flokk "som har sluppet unna" - og som derved er blitt frelst - betyr det at de er *utfridd* (forløst) fra Guds dom og vrede (2 Mos 12,13 og Rom 5,9). Det er *Lammets blod* som går imellom (Åp 7,14).

Slik sett er "Sions berg" og "Jerusalem" symbolske uttrykk for *den kristne menighet* - bestående av gjenfødte kristne som har fått syndenes forlatelse ved troen på Jesus. Sml. Åp 14,1! ●

En Jesu disippels kamp og bønn

Trang er porten, veien snever,
mang en bakke må jeg gå,
strid og stille sinn det krever
salighetens mål å nå.
Tornegangen vel jeg vet
lindres ved tålmodighet,
men den urt til trøst på ferden
vokser sparsomt her i verden.

Nøden skulle bønn meg lære,
øke tro og tålsomt sinn.
Men de kors jeg måtte bære,
drev meg titt i tvilen inn,
gjorde lunken og forsagt,
hjertet trossig, håpet svakt,
som om Gud meg foruretter
når han hjelpen litt utsetter.

Dårlig har jeg sett og aktet
alt du med meg synder slet.
All min synd dog ikke maktet
stanse din tålmodighet.
Evig fast er frelsens grunn,
nådehavet uten bunn,
t r o f a s t kalles du med rette.
Det gjør veiens byrder lette.

(Dorthe Engelbretsdotter, ca. 1685. Her hentet fra nr. 430 i "Salmebok for kirke, hjem og skole", Det evangelisk-lutherske kirkesamfunn.)

Medarbeidere/skribenter i dette nummeret:

Kjell Dahlene:
Født 1944 i Porsgrunn. Har vært forkynner, ungomsarbeider, områdesekretær og bysekretær. Lærer/lektor ved Fjellheim bibelskole 1984-87 og 1994-95.

Reidar Eriksen:
Født 1922 i Stavanger. Diakonutdannet ved Det norske Diakonhjem, Oslo, 1948. Stavanger off. lærerskole 1968. Misjonær i Etiopia 1949-67. Lærer ved Nærbø ungdomsskole 1968-70, Kvås folkehøgskole 1970-74. Rektor ved Fjelltun Bibelskole, Stavanger, 1974-89.

Arvid Joramo:
Født 1941 i Rennebu. Teologisk embetseksamen 1974. Lærer ved DVIs bibelskole i Bergen 1974-79. Nå gårdbruker og timelærer i grunnskolen på Sundlandet, Sør-Trøndelag.

Ole-Andreas Meling:
Født 1969 i Haugesund. Forkynner i NLM ett år. Studert ved Høgskolen i Buskerud. Nå forkynner i NLM, Haugesund krins.

Lorents Nord-Varhaug:
Født 1965 på Varhaug. Ett år på Fjellhaug bibelskole. Utdannet ved Bankakademiet. Avdelingssjef for Postbanken i Rogaland. Frivillig forkynner i NLM.

Carsten Elmelund Petersen:
Født 1956 i Esbønderup, Danmark. Utdannet automekaniker 1977, Maskiningeniør fra Helsingør Teknikum 1982. Cand. theol. København Universitet 1991. Stipendiat ved Forsker-Akademiet 1992-93. Adjunkt i etikk og religionsfilosofi ved Dansk Bibel-Institutt i København fra sept. 1993.

Skolen holder til i landlige og naturskjønne omgivelser i Stokke kommune i Vestfold.

Bibelskolen på Fossnes

- Vil du trenge dypere inn i Guds Ord? → Vi gjennomgår mange av Bibelens bøker.
- Vil du bli bedre kjent med Jesus Kristus? → Vi ønsker at du kan få møte Ham i Ordet.
- Vil du ha undervisning i Bibelens grunnspråk? → Vi tilbyr språkene gresk eller hebraisk.

Kontakt: Bibelskolen på Fossnes
3160 Stokke, tlf. 33339398

Skolen tilbyr både halv-og ettårig kurs, og du kan også komme for kortere perioder.

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

Krogedal bok & papir
4350 Nærbø - 4341 Bryne

Høyland og Jæren FORBRUKS-FORENING

C-BLAD

ISSN 0804-0532

Returadresse:
Postboks 264
4350 Nærbø

Mine får hører min røst, jeg kjenner dem, og de følger meg. Og jeg gir dem evig liv, de skal aldri i evighet gå fortapt, og ingen skal rive dem ut av min hånd.

(Joh. 10,27-28)

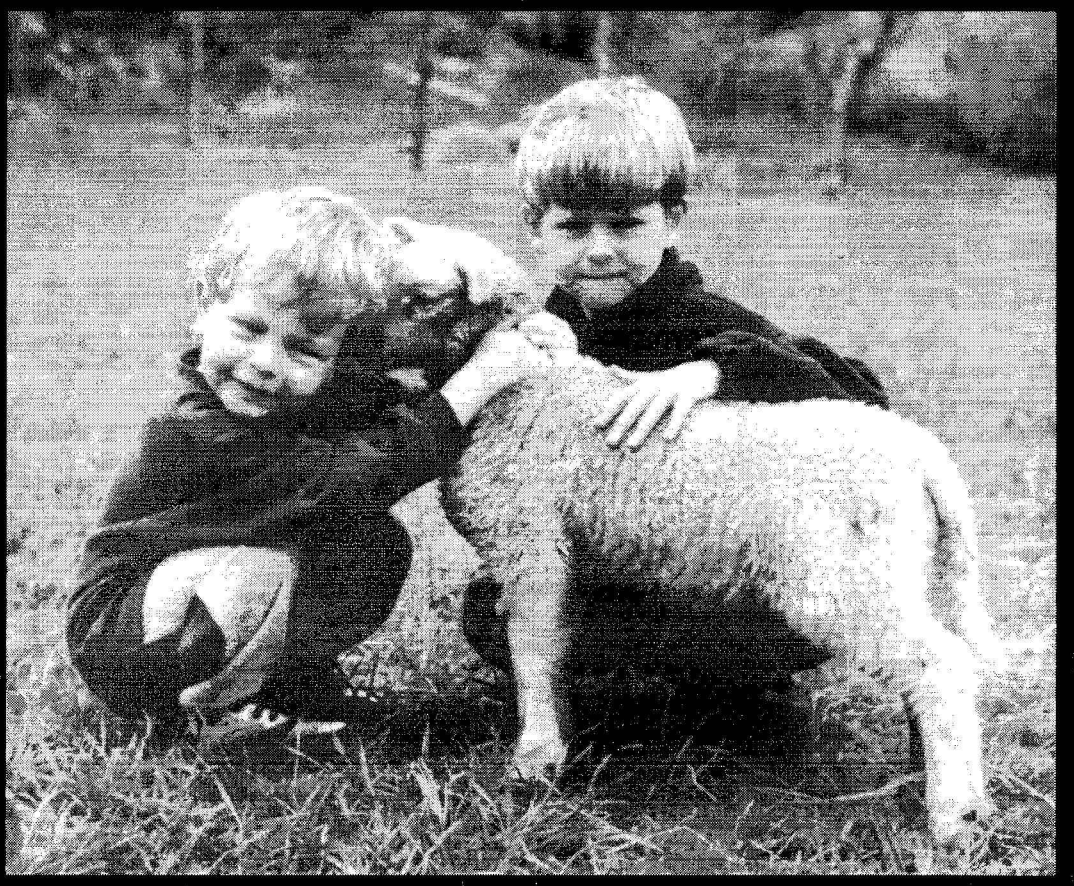

Foto: Åsmund S. Skåland